

МЕТОДИКА

за определяне на финансовите разходи и формиране на цените на медицинските изделия изработените в СМТЛ по зъботехника

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата методика се създава за да създаде ясен и прозрачен модел за изчисляване на стойностите при формирането на цените на медицинските изделия изработвани в СМТЛ по зъботехника, като съвкупност от медико-технически дейности и стандарти, и всички останали компоненти.

Настоящата методика е разходно ориентирана, като принципите и методите за изчисляване на отделните компоненти създават цялостен алгоритъм за определяне на крайните цени на медицинските изделия изработвани в СМТЛ по зъботехника.

Настоящата методиката е разработена в съответствие с разпоредбите на:

- Наредба за медико-технически стандарт по зъботехника;
- Закон за счетоводството;
- Кодекс на труда;
- Кодекс за социалното осигуряване;
- Закон за здравното осигуряване;
- ЗСОМСААМСЛАЗПФ;
- Закон за лечебните заведения;
- Закон за здравето;
- Регламент 2017/745;
- Наредбат за дейностите, които зъботехниците могат да извършват по предписание;
- Кодекс за професионална етика на специалистите по зъботехника;
- Номенклатура на медицинските изделия изработвани в СМТЛ по зъботехника;
- Принципи от системи, прилагани в страните от ЕС, адаптирани за условията на България;
- Анализи на юридически и икономически експерти в областта на здравеопазването и денталната помощ.

II. МОТИВИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДИКАТА

1. Липсата на правила при формиране на цените на изработваните медицински изделия в СМТЛ - като основно звено в денталният сектор;
2. Създаване на унифициран алгоритъм за ценообразуване;
3. Създаване на условия за договорни отношения с други източници на финансиране в денталния сектор;
4. Да отговаря на повишени изисквания към качеството на зъботехническите медицински изделия , което води до необходимост от по-детайлното им остойностяване;
5. Създаване на система за актуализиране на инфлационните процеси и пазарната динамика, изискващи постоянна актуализация на себестойността на медицинските изделия изработвани в СМТЛ;
6. Необходимост от защита на труда на зъботехника;
7. Информираност за реалната стойност на медицинското изделие (зъбопротезна конструкция) от страна на пациента и включването на стойността му в цялостния план на лечение от лекаря по дентална медицина;

III. ЦЕЛИ НА МЕТОДИКАТА

- Да определи алгоритъм за изчисляване на стойността на медицинските изделия изработените в СМТЛ по зъботехника;
- Да предостави обоснован модел за ценообразуване, основан на реални пазарни стойности;
- Да гарантира икономическа устойчивост на зъботехническите лаборатории (СМТЛ по зъботехника);
- Да улесни договарянето между СМТЛ по зъботехника и дентални лекари;
- Да определи условията за договорни отношения с други източници на финансиране, като здравноосигурителни фондове, застрахователни дружества и други институции работещи в сферата на здравното осигуряване с цел да се договарят конкретни параметри за финансиране на медицински изделия изработени по поръчка за здравноосигурени и други пациенти.

IV. ПРИНЦИПИ НА ИЗЧИСЛЕНИЕ

Разходите и крайните стойности се изчисляват на база реално вложен труд, материали, амортизация, административни и стопански разходи, както и разходи за квалификация и устойчиво развитие.

Формулата за изчисляване на стойността на една зъботехническа единица (ЗТЕ) е:

$$C = T + M + OC + A + D,$$

където:

- **C** – Стойност на зъботехническото медицинско изделие;
- **T** – Стойност на труда на зъботехника;
- **M** – Стойност на използваните материали;
- **OC** – Общостопански разходи (вода, ток, наеми, външни услуги и др.);
- **A** – Амортизационни отчисления на основни средства;
- **D** – други непреки разходи (квалификация, административни, инвестиции и др.).

V. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОСНОВНИТЕ КОМПОНЕНТИ

1. Стойност на труда на зъботехника (Т)

Изчислява се по формулата: $T = MPЗ + КС + КК + И$,

където:

- **MPЗ** – минимална работна заплата;
- **КС** – коефициент на сложност (по вид изделие/техника);
- **КК** – коефициент на квалификация (въз основа на стаж, ниво и опит);
- **И** – стойностен индекс (приет от НС на БАЗ)

2. Материални разходи (М)

Формират се на база:

- Разходни норми за конкретното изделие;
- Пазарни цени към момента на изчислението;
- Каталожни стойности от доставчици;
- Записани протоколи за вложени материали.

3. Общостопански разходи (OC)

Включват:

- Разходи за електроенергия, отопление, вода;
- Почистващи и канцеларски консумативи;
- Такси, софтуер, външни услуги.

Изчисляват се пропорционално на обема зъботехнически медицински изделия за определен отчетен период (например годишна база).

Формула: $OC = OЗМИ / ГБ$

4. Амортизационни разходи (А)

Изчисляват се върху базата на:

- Годишните амортизационни отчисления на основните средства (пещи, скенери,

принтери и др.машини);

- Разпределени спрямо общия годишен обем дейности.

5. Други непреки разходи (Д)

Могат да включват:

- Разходи за обучения, квалификации, командировки;

- Административни разходи;

- Инвестиционни средства.

Изчисляват се аналогично на общостопанските разходи, пропорционално на продукцията.

VI. КАЛКУЛИРАНЕ НА КРАЙНАТА ЦЕНА

Крайната цена на едно изделие/услуга е сума от всички горепосочени компоненти. По избор на лабораторията, може да се добави търговска надценка, когато методиката не се прилага за договорни отношения с институции с фиксирани цени.

Формула: Крайна цена = **С + Печалба** (по избор)

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата методика е препоръчителна за всички СМТЛ по зъботехника при определяне на собствените им цени.

Компонентите и стойностите, които се задават в раздели IV,V и VI, се определят в приложения към настоящата методика и се утвърждават при нужда от НС на БАЗ.

Настоящата методика е е приета на заседание на НС на БАЗ на